

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF OULU

LAUSUNTO

142/05/2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö

2.4.2015

Lausuntopyyntö 24.2.2014; 15/010/2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi varhaiskasvatuslaiksi

Oulun yliopiston lausunto liitteenä.

Lausunto on valmisteltu kasvatustieteiden tiedekunnassa.

Koulutusrehtori

Olli Silvén

Johtaja

Eva Maria Raudasoja

LIITE

Lausunto

JULKAISEMINEN

Oulun yliopiston intranet Notio

liite 142/05/2015

Opetus- ja kulttuuriministeriö

LAUSUNTO
1.4.2015

1(2)

ASIA: Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi varhaiskasvatuslaiksi (viitenumero OKM 15/010/2015)

Oulun yliopisto kiittää mahdollisuudesta esittää lausunto hallituksen esityksestä varhaiskasvatuslaiksi. Lausunnossa kiinnitetään erityistä huomiota yliopiston kannalta keskeisiin koulutuksellisiin ja tutkimuksellisiin näkökohtiin.

Lakiesityksessä on myönteistä varhaiskasvatuksen määrittely lapsen subjektiivisena oikeutena kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Lakiesityksen mukaan Opetushallitus ohjaa varhaiskasvatuksen toteuttamista sekä sen sisällön ja laadun kehittämistä koko maassa. Tämä vahvistaa varhaiskasvatuksen pedagogista merkitystä osana kasvatus- ja koulutusjärjestelmää.

Lausuntonamme haluamme esittää seuraavaa:

- 1) **Varhaiskasvatuksen määrittelyn tarkentaminen.** Varhaiskasvatuksen ja päivähoidon käsitteet tulee määritellä tavoitteidensa ja sisältöjensä osalta erikseen. Tämän vuoksi päiväkodissa annettava varhaiskasvatus ja perhepäivähoidon toiminta tulee selkeästi määritellä laissa. Lisäksi perhepäivähoidon kasvatustoiminnan pedagogista ohjaus- ja tukijärjestelmää tulee tehostaa. Lain nimi tulisi olla Laki varhaiskasvatuksesta ja perhepäivähoidosta.
- 2) **Varhaiskasvatuksen henkilöstön nimikkeiden määrittely.** Varhaiskasvatuslakia valmisteleva työryhmä esitti varhaiskasvatuksen henkilöstön nimikkeiksi varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Esitys on edelleen kannatettava. Tehtävänimikkeissä huomioidaan kunkin koulutuksen asiantuntijuuden antamat keskeiset painotukset.
- 3) **Päiväkodin henkilöstörakenteen pedagoginen vahvistaminen.** Varhaiskasvatuksen koulutusten kansallinen arviointi osoitti yliopistojen antaman varhaiskasvatuksen koulutuksen suuntautuvan selvimmin varhaiskasvatuksen alueelle pedagogisesti painottuneena koulutuksena. Esitämme, että pedagogiikkaa painottavan varhaiskasvatuslain mukaan jokaisessa päiväkodissa vähintään 50%:lla hoito-, kasvatus- ja opetustehtävissä toimivista tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus ja muilla varhaiskasvatuksen sosionomin ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

4) Päiväkodin johtajan kelpoisuuden tarkentaminen. Päiväkodin johtajalle tulee laissa määritellä soveltuva ylempi yliopistollinen tutkinto, varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus sekä varhaiskasvatusalan tuntemus ja riittävä johtamistaito.

5) Varhaiskasvatuksen laadun arvioiminen ja kehittämisen toteuttaminen. Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa pedagogisena asiantuntijana arviointi- ja kehittämisprosessista varhaiskasvatuksen erilaisissa toimintaympäristöissä. Laadun arvioinnin ja kehittämisen lähtökohtana on alan teoreettinen hallinta ja alan tutkimuksen seuraaminen ja soveltaminen. Tämä tehtäväalue on jäänyt huomiotta lakiehdotuksessa.

Lausunnon keskeinen sisältö:

Hallituksen lakiesityksessä varhaiskasvatuslaiksi Oulun yliopisto pitää keskeisenä lain määrittelyä lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen. Myönteistä on myös varhaiskasvatuksen pedagogisen merkityksen korostaminen. Pedagogisen painotuksen toteutumiseksi varhaiskasvatuksen käytännöissä Oulun yliopisto esittää lausunnossaan seuraavat seikat:

- 1) Varhaiskasvatuksen määrittelyn tarkentaminen
- 2) Varhaiskasvatuksen henkilöstön nimikkeiden uudelleen määrittely
- 3) Päiväkodin henkilöstörakenteen pedagoginen vahvistaminen
- 4) Päiväkodin johtajan kelpoisuuden tarkentaminen
- 5) Varhaiskasvatuksen laadun arvioiminen ja kehittämisen toteuttaminen